

# DE HOOP

B. J. B.  
136

PRYS DER INSERTIEN :  
20 centimen den dru'kregel.  
40 centimen de reklamen.  
Alle toezending van brieven, geld enz.  
moet vrachtvry de in opsteller toege-  
zonden worden.

HUB. DE COCQ.  
St.-Truiden. (Schuerhoven).

## NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

ABONNEMENT PRYS :  
Voor de Stad 5 fr. per jaer.  
» 5 fr. per 6 maanden.  
» 1-75 fr. per trimester.  
Voor Buiten 6 fr. per jaer.  
» 5-30 per 6 maanden.  
» 2 fr. per trimester.

Godsdienst. Vaderland. Moedertaal. Landbouw.

SINT-TRUIDEN, 31 DECEMBER.

### Leest en Oordeelt.

Eenige invloedhebbende personen, ons overmate toegenege, en met de loffelykste gevoelens beziel, vroegen ons over een jaer, toen de Hoop pas verscheen: « zal men erin gelukken, te Sint-Truiden, een dagblad der katholyke gezindheid, bestendig op te rigten? » De buitengewoone byval dien ons blad, schoon nog onvolledig, aen het worden, zoo gunstig binnen en buiten de stad, namentlyk by de geestelykheid verkreeg, heeft thans alle mogelyke achterdocht ten dien opzichte weggeruimd, de toekomst der Hoop als gewaarborgd, ja zelfs verwonderd doen opzien, hoe Sint-Truiden gedurende zoo ruime jaren zyn staatkundig wezen, zonder orgaen zyner gezindheid hebbe kunnen doorbrengen.

Hasselt telt omtrent 10,000 inwooners, en geeft dry dagbladen uit: den Constitutionnel, den Onafhankelyke en het Nieuwsblad. Tongeren bevat omtrent 9,000 inwooners en heeft insgelyks een aental dagbladen: den Courrier du Limbourg, den Postryder, den Limburger, de Vedette en het Tongerschblad. En St.-Truiden dat by de 14,000 inwooners opgeeft; St.-Truiden, deze landstreek van den moedigen en onsterfelyken heer graef de Theux, waer men met zooveel ernst, kennis en belangen de wisselvalligheden der staatkunde nagaet, onderzoekt en bestudeert; Sint-Truiden zou alleen in Limburg zyne gezindheid sprakeloos verkroppen, om naer dagbladen van Hasselt, van Tongeren of van elders, zyne politieke denk- en handelwyze onbezorgd, vervallen in te rigten!....

Bestaet er wel een enkel Sint-Truidenaar, die zich en zyne stad zoo vergete, zoo misachte, om by den vreemden vragen te gaen, hoe hy in staatkunde denken, gevoelen en handelen moet?... Dusdanige onderstelling springt te zeer tegen het hoofd; wy moeten dus ons dagblad hebben, en God dank! wy hebben het.

Hier moet echter niet uit opgemaakt worden, dat wy ons uitsluitelyk met de belangen onzer stad gaen bezig houden; zulks ware eene geestbekrompenheid in onze dagen, waer de steeds aangroeiende beschaving, volkeren en landschappen meer en meer zoekt te vereenigen, trots grenzen, spraek en plaetselyke zeden. Wy willen by uitstek de katholyke gezindheid van België, voor zooveel in ons vermogen ligt, krachtig, aenhoudend en vry verdedigen.

Des niettemin denken wy eene meer gegronde gedragslyn aen te nemen dan die, welke zekere katholyke dagbladen, byzonder van Limburg, tot nu toe gevolgd hebben. Het spyt ons hier eenigzins bedwongen te zyn zekeren achtbaren confrater te gedoelen, om zyne schryf- en handelwyze vrypostig af te keuren.

Het betaemt immers ten hoogste dat de katholyke drukpers hare waardigheid behoude, gegronde redenen bybrengt tot het verdedigen van Godsdienst

en priester, en zich wachte, in onbezonne zinsneden, lautere lettergrepen, met nauwelyks gespelde woorden, den lezers op te disschen. Met te roepen: Scheldblad! Scheldblad! Leugens! Leugens! is er meer te verliezen dan te winnen. Vele weldenkende en ernstige personen, den godsdienst van hert en ziel toegenege, hebben reeds meermaels by ons dusdanigen schryftoon komen afkeuren en vragen: hebben wy, katholyken, dan niets beters in te brengen, wy die de waerheid voor ons hebben? Het Nieuwsblad van Hasselt, liberael in merg en beenen, is met zorg opgesteld en goed geschreven. Waerom zouden wy zulks verzwijgen en onze tegenstrevers te klein achten? Wy willen niemand bedriegen en weten waer wy aen zyn. Ook ligt het in ons bestek eensdaegs met het Nieuwsblad in onderhandeling te treden, niet om te roepen: Scheldblad! Scheldblad! Leugens! Leugens! maer om de katholyke zaak, den priester heusch, wellevend en vry te verdedigen.— De Vedette van Tongeren heeft de Hoop reeds ondervonden.

Hier zouden wy eene kittelachtige, netelachtige zaak moeten behandelen; wy willen van de Vlaemsche Beweging spreken. Niemand meer dan wy, zyn echter Vlaemsch, maer wy zyn ook Vaderlandsch. Bewyze men ons dat de Vlaemsche Beweging geen ongelyk aen het vaderland doet, dan zyn wy de eerste die de Vlaemsche Taal uit al hunne vermogens en geestmiddelen zullen begunstigen, en ten dien einde reeds zyn er verbindtenissen aengegaen om een genootschap op te rigten te St.-Truiden, zamengesteld uit *Vlaemsche LETTERKUNDIGEN*. Hier zou men ons kunnen opwerpen dat wie vaderlandsch is, ook vlaemschgezind moet zyn, zoo hy in eene der vlaemsche provincien het licht zag. Juist, zullen wy antwoorden, wy zyn vlaemsch en vaderlandsch, doch wy stellen het gedacht boven de *uiting der gedachten*, en roepen liever met De Lamartine uit: « *j'ai une patrie partout où je trouve un homme qui pense.* »

Wy zyn hoegenaemd niet van gedacht dat het noodig zy in het dagbladschryven voorafgemaekte politieke stelsels aengenomen te hebben; wy vinden het electicismus zoo voordeelgig zoowel in het politiek dan wel in wysbegeerte. Wy nemen de waerheid en het nuttige daer waer zy zich voor onze handen opdoen. Reeds heeft men eeuwen geredekaveld in hooge en lage scholen over het wyzigen des tydelyken gezags, over den besten vorm van staatsbestuur, over de wettigheid eener omwenteling, en tot heden toe ligt alles nog op beslissing te wachten.... Waerom dan den geest gaen aftakkeren, bepalen met leer stelsels, en hem lucht en adem ontzegd onder het vrye geleid van het ware, van het goede en van het schoone?....

De Kullagie-artikels der *Hoop* welke de eer gehad hebben van iedereen tot raden, herraden, en nogmaels raden te dwingen, zullen in de *Hoop* niet meer verschynen. Wy hopen dit artikel zoowel gepast, moei, aengenaem, vrolyk, pekel- en hekelachtig voor te stellen als het eertyds was. De lezer zal oordeelen of wy er in gelukt zullen hebben. Men hoeft daer voor geen gouden, doch welgesneden pen.

bestuur, op eenen zondag, in de tegenwoordigheid van alle ingezetenen, gedaen hadden de volgende verklaring: « *Ik erken dat de algemeenheid der fransche burgers de soeverein is, en ik beloof onderdanigheid en gehoorzaamheid aen de wetten der republiek.* » Deze verklaring mogt niets meer, niets minder behelzen, en twee afschriften ervan moesten van binnen aengeplakt blyven, in het gestic van den godsdienst. Al wie zich van eene verpligte godsdienst-oefening zou gekwet hebben zonder die verklaring gedaen te hebben, moest de straf ondergaen van eene geldboete van 500 livres en van eene gevangenis van drie maanden tot een jaer; en in geval van hervalling, de straf der pynbank voor 10 jaren. Maer hy die zyne verklaring zou wederroepen of door eenige bepalingen zou verzacht hebben, werd voor altyd uit het grondgebied der republiek verbannen en weder binnen komende verwezen tot de pynbank ten eeuwigen dage. 2<sup>o</sup> Door die zelfde wet was, boven meer andere zaken nog verboden, in het openbaar, buiten den omtrek der kerken, het minste teeken van godsdienst te plaetsen en die reeds bestonden moesten weggenomen worden; de godsdienstiglyke ceremonien mogten buiten omvang der kerke of byzondere huizen niet meer geschieden, en niemand was het geoorloofd in 't publiek te verschynen met een godsdienstig gewaad of priesterlyk kleedsel.

Vyf dagen daarna, onder voorwendsel van een zamenzwering der koningsgezinden, maakte het gemelde *Directorium* eene revolutie ten voordeele der Jacobynen en men droeg des anderen daegs de wet van den 5 September 1797, (18 fructi-

Daer de heele oude redactie het dagblad, om *persoonelyke reden* verlaet, en men de taek aen ons aangeboden heeft, hebben wy, op het dringend aenhouden van verscheidene nog onbekende letterkundigen, die taek op ons genomen... Tot hiertoe is de *Hoop* een katholyk blad geweest; zy zal katholyk blyven, gelyk de stad welke zy vertegenwoordigt.

Ik sprak daerboven een woord van de oude redactie van ons wekelyksch blad. Ik wil daerop, in eenige woorden terugkomen:

Zy die zich als aenleggers van ons dagblad daargesteld hebben, gaen van de redactie uit *persoonelyke oorzaken*. Hun doel, dat sterk moest verzorgd en voltooid worden, is bereikt; zy wilden een dagblad, omdat St.-Truiden wel één verdient; hun doel is bereikt geworden; zy hebben den grondsteen aen den bouw gelegd; wy zullen, zooveel het in onze vermogens is, den bouw voltrekken en volmaken. Den betrouwe dat zy in ons gesteld hebben, zullen wy trachten te beantwoorden, en moedig en krachtig, zonder *menschelyke zwakheid*, zullen wy het strydpark binnentreden, *zoo men ons uitdaegt.*

Eenige wannen hebben het bestaan van ons dagblad met zwarte oogen aenzien; wy weten thans dat het uitsluitelyk vreemden zyn, die deszelfs bestaan gelackt hebben. Om hen te troosten, zullen wy zeggen dat hun zuer gezigt onze roem uitmaekt.

Wy kunnen niet nalaten een woord van dankbaarheid toe te spreken aen al degene die ons zoo edelmoedig ondersteund hebben met hunne toegenegenheid voor den bloei onzer *Hoop*. Wy bedancken onze stadsgenoten over het gunstig onthaal dat zy reeds een jaer aen ons blad bewyzen en verzekeren hen dat wy alle moeite zullen aenwenden om nog meer hunner aandacht waardig te zyn.

HUB. DE COCQ.

### STAETKUNDIG OVERZIGT.

Er loopen tegenstrydige gerugten nopens den oorsprong van het geschrift: *De paus en het kongres*. De *Pays*, dagblad van het keizerryk, verontschuldigt Napoleon en gelooft « dat men ongelyk zou hebben, zoo men dit gewrocht aen het gouvernement of aen invloed hebbende personen wilde toeschryven. » Wat er ook van zy, de ware katholyke wenschen de ontkenning en de vernietiging van dit zoo anti-katholyk geschrift, en het vertrek van den kardinael Antonelli van Rome naer Parys zou wel kunnen uitgesteld, zoo het nog niet onbepaaldelyk verschoven wordt. Men gelooft zelfs, en niet zonder reden, dat de grondslag der raedplegingen van het kongres er veel door zal lyden, het gene eene nieuwe achteruitschuiving in het byeenroepen der gevolmagtigden zou te wege brengen.

— De *Constitutionnel* zegt in eenen artikel, geteekend Grandguillot, dat de *Times* de brochure *de paus en het kongres* beschouwt als de uitdrukking eener politieke verstandhouding tusschen Frankryk en Engeland, en dat dit blad nauwkeurig de waerheid hier belydt. De *Times* wenscht zich geluk over dien uitslag van die politieke overeenkomst, omdat het noodig is dat de twee groote westersche volken vereenigd blyven, om zoo te samen de beschaving en het europische evenwigt te handhaven.

— Maer zoo het europische evenwigt moet gehandhaefd, gewaarborgd te worden ten nadeele van het tydelyke gezag des pauzes, zoo Frankryk en Engeland het eens zyn, en hierin

dor, an V.) waer van het artikel 24 het *Directoire executif* volmagtigde door byzondere besluiten met opgegevene be- weegredenen de priesters te verbannen die binnen 's lands de publieke rust zouden stooren; en waer van het artikel 25, stellende in de plaets van de bovengemelde verklaring eenen afgryslyken eed van haet, die aldus luidde: « *La loi du 7 Vendémiaire, an IV, sur la police des cultes, continuera d'être exécutée à l'égard des Ecclesiastiques autorisés à demeurer dans le territoire de la république, sauf qu'au lieu de la déclaration prescrite... ils seront tenus de prêter le serment de HAINES A LA ROYAUTE ET A L'ANARCHIE, D'ATTACHEMENT ET DE FIDELITE A LA REPUBLIQUE ET A LA CONSTITUTION L'AN III.* »

Terstond daarna werd zyne Eminentie, de doorluchtige kardinael van Frankenberg, aertsbisschop van Mechelen, by eenen brief van den commissaris der uitvoerende magt, verzocht dien eed afteleggen waerop hy met zeer gegronde reden aldus geantwoord heeft. « De religie verbiedt my eenen eed van haet te doen, het zy deze haet valle op den persoon van den koning of op den staet zelve van het koningschap: in het eerste geval moeten wy onzen evennaesten beminnen al dede by ons het grootste kwaed; in het tweede kan, het koningschap goed zynde in zich zelve, geen voorwerp van haet wezen. Het is ons dus niet geoorloofd te haten noch het eene noch het andere zonder de grondbeginselen van den kristelyken godsdienst te verzaeken. » Byna al de pastoors en priesters van Belgenland, zoo wereldlyke als kloosterlyke, hebben insgelyks geveigerd dien gruwelyken eed te doen; en byge

### REISVERHAEL EN TOESTAND

DER GEBANNE GEESTELYKEN VAN HET EILAND RHÉ,

IN DE JAREN 1798 EN 1799;

aldaer gedurende zyn ballingschap beschreven door den zeer eerveerdigen heer GUILIEMUS HAPPAERS, welker hoofdpastoor van Landen. (\*)

Ziet hier, achtbare lezers, een belangryk schrift, betreffende een tydstip van rampen en geloofsvervolging, onder de *ationale conventie* en het zoogenoemde *Directoire executif* of de uitvoerende magt der fransche republiek, hetwelk, in menigerlei opzichten, met de tyden van Nero en Julianus, den apostaat, niet ten onregte zou kunnen vergeleken worden.

Reeds lang had in Frankryk die vervolging geduerd, toen Belgenland op den 1 October 1793, eindelyk met de Fransche republiek vereenigd werd. Uit staatkunde nogtaans, heeft men dezelve alhier, om in deze vereeniging of bezitneming niet eene tweede maal te mislukken, nog eenigen tyd moeten uitstellen.

Eerst dan in het jaer 1797, op den 31 Augustus, werd in België ten uitvoer opgeleid de zoo beruchte als goddelooze wet van den zevende *Vendémiaire*, IV<sup>de</sup> jaer der fransche republiek, dat is, van den 29 September 1793, *wegens de politie der godsdiensten*, krachtens welke wet het aen de geesteliken verboden was: 1<sup>o</sup> de minste bediening van hunnen godsdienst te doen, zoo zy niet eerst voor het municipaal

(\*) Verboden over te nemen.



alleen, om te samen Pius IX zyne staten te ontfutselen, dan zeggen wy reeds voorop, dat zy krachtig meewerken aen het verbreken, aen het vernietigen van dit zoo noodig zynde evenwigt. De gebeurtenissen zullen later spreken. Er heerschte gisteren eene groote beweging te Parys, zoodanig dat het gouvernement zich genoodzaakt gezien heeft eene geruststellende nota uit te geven. Deze nota logenstraft het gerugt, dat de Nontius van den Paus Parys zou verlaten; maer het fransch kabinet heeft er toch niet gansch in gelukt het volk gerust te stellen.

Het grootste gedeelte der dagbladen schryven de brochure *de paus en het kongres* aen Napoleon toe; zy is door geheel Italië verspreid, en brengt daer alles in rep en roer; het schier-eiland ligt op eenen vuerberg.

Het algemeen gevoelen is dat Frankryk en Rome in 't geheel niet meer overeenstemmen, en zich al meer en meer van malkander verwyderen.

## HAEK EN OOGEN!

De schertszieke Kullagiemeester van het voorbygestooten apen-, uilen- en tartuffen-jaar, die tot spiegel en scheefgezichten van jong en oud, zyne spaansche peper-artikels zoo mild, zoo kluchtig, en zoo sans-souci-Hoop stad en dorpen rondjoeg tot lachen der vlaemsche broeders, zit nu, met zyne schaeppes op 't droog, en met al de millioenen, welke hy aen de drukkers van den heer Milis te St.-Truiden wist uit zynen porcelynen inktkoker op te trekken, in de lustprieelen van een prachtig buitengoed, als een tweede Rotschild, de heurs te bestuderen, het verslag der vlaemsche taal-kommissie, tusschen vier Carcels, gebrild te doorlichten, en boetveerdig, rouwmoedig, met een hert van zestig slagen per minuut, drymael daegs, luiderkeel te roepen en te zuchten: *Ah! mon Dieu! Foin des envieux! foin la faridondaine! foin la faridondon! Ah! mon Dieu!*

Doch zal de Hoop, die den man innig dankbaar blyft, by zyn verlies niet veel verliezen, wyl hy zoo edelmoedig was, ons *par donation entre vifs*, den sleutel van zynen zonderlingen schryftrant over te handigen, mits streng verbod het woord KULLAGIE, daer hy mede vertrokken is, nimmer in 't vervolg meer voor opschrift te bezigen. Van *Tondiji* is er niets gestipuleerd. Wy zullen dus zyne denk- en schryfwyze zoo veel mogelyk trachten te behouden, en, ingevolge ons notarieel contract op timber van 40 centiemen, de voorjarige *Kullagie* met den naam van HAEK EN OOGEN vervangen en herdoopen. Zoo gezegd, zoo gedaan en dus eene kleine geschiedenis.

Ik heb ze eens gelezen,  
Gelezen by geval.

Keizer Karel te peerd op wandeling, trof in de omstreken van Gent eenen bedelaer aen, barrevoets, schreeleins op eenen gear gezeten, en die hem stoutmoedig vroeg: Ruiter, eene aelmoes?

- Hoe u eene aelmoes geven?
- En waerom niet; meent gy dat men uit weelde bedele?
- Neen, dat meen ik juist niet; maer uwe manuelle jaren, uwe sterke gestalte, uwe frische gezondheid geven u op als eenen gast bekwaem om eene goede daghuur te verdienen. Waerom werkt gy niet?
- Werkt al als gy geen werk hebt: en nogtans die niet werkt moet ook eeten.
- Kunt gy geen ambacht?
- Ja wel, maer ons ambacht is naer de knoppen.
- Welk ambacht dan?
- Dat van knoppen maken, sprak de bedelaer met een Judasgezigt. Maer er is nu niets meer te verdienen; de wereld hangt met haek en oogen aen. Zoo dan het gouvernement met zyne bureau cratie, haek en oogen; het ministerie met zynen partygeest, haek en oogen; de besturen met hunne budgetten, haek en oogen; de plaatsvergevingen met hunne protectie, haek en oogen; de koophandel met zyn geschagchel, haek en oogen; de dagbladen met hunne tydingen, haek en oogen; de vlaemsche beweging met hare letterkunde, haek en oogen; de menschen zelve van kop tot teen, haek en oogen; nu bezonder by den nieuwaer-jaar.

Jonker Jeppe zou zoo geerne in ooms testament staen, en achter zyne schyven komen; maer om zulks te bereiken is het noodig, dat oom gestreeld, geveleid en getroeteld worde. Jonker trekt dus zyn liefste gezigt en zyn beste kleeren aen, en schiet op nieuwaerdsdag, met uitgestrekte armen zynen lieven oom toe: God! oom, wat ziet gy er nog frisch uit en moedig! Ach! zucht oom, dat flerecyn! dat flerecyn! Waer gy van spreken wilt, valt neefje in, gy ziet er uit al hadt gy nog geen 25 jaar; gisteren heb ik nog hooren vertellen, dat gy met de burgemeester zyn dochter nog het laatste der zeven Sacramentjes vanzin waert. Oom lacht en kust neefje die voortgaet: Ach! lieve oom! Och! zoete oom! Och! beste oom! enz.

Il y a de l'ognon, de l'ognon, de l'ognette,  
Il y a de l'ognon; haek en oogen.

volg hebben zy zich moeten verstecken, en de godsdienstoefening in het openbaar werd gestaekt.

Weldra ook door een ander besluit van het *Directoire exécutif*, genomen den 3 October 1797, werd op de sterkste straffen, het gebruik der klokken verboden, en te gelyk werd alle andere openbare byeenroeping tot het uitoefenen van den godsdienst ontzegd. Door een dergelyk besluit van den 26 October navolgende, werden de kerkgoederen en gronden, de pastoryen en kerken, die namelyk onbediend waren of door onbediende geestelyken bediend werden, aengeslagen ten behoeve van de fransche republiek. (1)

Te dien tyde was hier ook in België opgelegd het gebruik van den republikeinschen kalender of tydwyzer, in plaats van onzen ouden kerkelyken almanak. Alles was daerdoor veranderd. Het republikeinsch gouvernement had wel twaalf maanden maer deze waren alleenlyk van 30 dagen, gevolgd van 5 of 6 dagen die men « *complémentaires* » of « *sansculotides* » noemde. Het jaar der republiek begon den 21 September of 1 *Vendémiaire*. De namen der maanden waren voor den herst: *Vendémiaire, Brumaire, Frimaire*; voor den winter: *Nivose, Pluvisse, Ventose*; voor de lente: *Germinal, Floréal, Prairial*; en voor den zomer: *Messidor, Thermidor, Fructidor*. Elke maend was verdeeld in dry dekaden, iedere van tien dagen, wier namen luidden als volgt: *primidi, duodi, tridi, quartidi, quintidi, sextidi, septidi, octidi, nonidi, decadi*.

De namen van de heiligen en feesten waren vervangen door eene opeenvolging van namen van planten, moeskruiden,

(1) In de maend February 1799 zyn de klokken van alhier, in den omvang van St.-Truiden, naer Maestricht vervoerd, en in de volgende maend Mei zyn al de priesters en altaergevaden zamen met de kerkmeubels door de domeinen in 't publiek verkocht geworden.

Ridder Kwibus Vandernoten is ryk van goed en van eene eenige dochter, die, schoon ook een weinig sceel, om erf en bevalligheeden kan aengesproken worden. Maer hoe den toegang van den huizen bekomen!! Heer Kwibus wil dat Jeanette met eenen edelman trouwe; en de edelman blyft achter. « Heer ridder Kwibus, komt advocaat-Reinaert ingegaen, met den hoed ten gronde, het ware my schier onmogelyk u en uwe gemalin, Mevrouw Kwibus, geen zalig nieuwaer te komen wenschen!» en hiermede een oogslag op de Laura, die acht dagen naderhand, zoo schuchter vroeg: *Maman zal het haest weer nieuwaer worden?????*

Il y a de l'ognon, de l'ognon, de l'ognette,  
Il y a de l'ognon; haek en oogen.

Benedictus Prul loopt gedurig over straat, met pennen achter d'ooeren en groote boeken onder den arm, spreekt kabblend over vlaemsche beweging, zet zich in cafés en herbergen by de snullen, waeronder hy, met zyne stadhuiswoorden de eerste veel of viool komt spelen, lacht met het fransch dat hy niet schryven kan; pryst het engelsch, waer hy geen letter van verstaet; vraegt u in 't hoogduitsch: *Wie befinden sie sich heute?* en voegt er by uithet een of het ander boek: *Horo do you do to-day?* zoo zet men zulks in 't engelsch over; en allen bewonderen den grooten grooten man. Benedictus Prul zou gewone Secretaris der gemeente worden.

Il y a de l'ognon, de l'ognon, de l'ognette,  
Il y a de l'ognon; haek en oogen.

Wat mag het toch betekenen, dat het armzalig kongres, maer niet kan in voegen komen? Nogtans moet er zoo veel goeds uit voorspruiten, dat geheel de wereld in een aerdsparyds zal herschepen worden. Och God! al de mogendheden zyn zoo goed gezind ten opzichte van het volk en van den pausselyken stoel. Rusland met zyne *Saint-Synode* en zyne *Orthodoxie*; Pruisen met zyne *confession d'Augsbourg*, Engeland met zyne decreten, van zyne doorluchtige Elisabeth; en onze zoo grondelooze katholyke majesteit van den tweeden December, de onbaetzuchtige Victor-Emmanuel met zynen Garibaldi! Welke eendragt moet toch uit zulk kongres te voorschyn treden!..... Den 20 January zal het zich vergaderen, zegt men..... Het is nu weer eenige dagen verschoven.

Il y a de l'ognon, de l'ognon, de l'ognette,  
Il y a de l'ognon; haek en oogen.

Nooit hebben wy geen manifeste of redevoering van eenen geooten of kleinen kroondrager der aerde en der gekulde volkeren gehoord en gelezen, of er werd behendig en met een schyngevoelen over het welzyn hunner staten gesproken; het is myne lieve onderdanen hier, myne lieve oorderdanen daer; gy zoudt zeggen dat onder de kruissen van eer, die hunnen boezem bekleeden, een hert klopt, dat in teederheid, de vaderlyke genegenheid te boven gaet. Wat den goddienst betreft, daer zyn ze voor met lyf en ziel; daer zyn zy en al degene van hunnen stam, die met hen aen de schotel van het goddelijke troonrecht de landen hebben opgegeven en het geloof verdrukt, altyd en onverandelyk voor geweest. Hoe anders toch zouden zy het volk meester worden!!! maer

Il y a de l'ognon, de l'ognon, de l'ognette,  
Il y a de l'ognon; haek en oogen.

Rusland roept: myne duerbare Russen! en het trekt ze met den knoud over de ribben, dat zy hulp en moord schreeuwen, om ze, zoo vermardeld, naer Siberiën te doen vervoeren. Rusland roept: Myn Heer en myn God! en hy verband het geloof uit zyne staten, en roept tot zyne poppen en bisschoppen: ik ben de Heer uw God!!! Frankryk roept: myn duerbare Franschen! en vroeger hadden zy Louis XI, de bastille en Tristan, nu hebben zy Cayenne en de regbanken met sissies en avertissementen; Frankryk roept: Myn Heer en myn God! en vroeger sleepte men den Paus naer Fontainebleau, en nu laet men hem onder den dwang van muiters en Mazzinisten. Nu zal er by den nieuwaer in alle landen, namens God en zyne heiligen, veel flauwe praet verkocht worden; en wordt er maer het honderste gedaan van hetgene men beloofd!!! maer

Il y a de l'ognon, de l'ognon, de l'ognette,  
Il y a de l'ognon; haek en oogen.

De arme bedelaer had, Tondiji! gelyk! Alles is in de wereld *Haek en oogen*, en anders niet.

Tusschen den *Haek en oogenmeester* en onze lieve *Dona Vedetta* van Tongeren zal het gaen, gelyk het tydens den *Kullagiemeester* ging; dat is, zonder *haek en oogen*, met open hert en gelaet, en dientenvolge een nieuwaerdsbriefje gelyk er weinige geschreven worden!!!

Waerom bestaet de *Vedette van Tongeren*? Is het om een dagblad uit te geven, ter verheffing van het liberael opinie, byeen getrouddeld en gelapt uit den bonten hoop der belgische dagbladeren? Wanneer zal men toch eens begrypen, dat een dagbladschryver moet eigene gedachten en stelsels bezitten?.... Plus tard, zegt Pirlala caca, plus tard zegt Pirlala.

Waerom bestaet de *Vedette van Tongeren*? Is het om het smeekschrift der Kamers toe te sturen, wier stoffelyke en zedelyke vorm heel het land heeft doen lachen? Tot zulks ware geene *Vedette* noodig; dat kunnen onze hansworsten ook. *N'est-ce pas*, zegt Pirlala caca, *n'est-ce pas*, zegt Pirlala.

metalen, gedierten en bouwgeredschappen. Alzoo in plaats van feestdagen en hoogtyden van St. Hubertus, van St. Lambertus, van Kermis en de H. Drievuldigheid, vierde men de feesten van de republikeinsche deugd, van de aardappels, genaemd *Topinambour*, van de steenkolen en van de kwartel.

Doch middelerwyl was de vervolging ten hoogste gestegen met de verbanning der geestelyken in gevolge der weigering van den eed van haet. Krachtens een dekreet der uitvoerende magt van den 21 October 1797, werd de hoogwaardige Kardinael van *Frankenberg* weggevoerd naer Emmerik over den Rhy. Omtrent dien zelfden tyd werd ook de geleerde *Havelange*, laatste Rektor der Universiteit van Leuven, zamen met de pastoors van St. Jacob en St. Quintinus aldaer, gevangen genomen en uitgebannen naer het eiland *Cayenne* of liever het eiland *Canamama*, in Zuid-America, byna twee duizend uren afgelegen, alwaer zy, een jaar daerna, gelyk veel meer anderen, in de brandende woestynen, onder het gewigt hunner menigvuldige smerten bezweken zyn (2). Acht of negen

(2) De eerste inscheping naer Cayenne op de fregate genaemd *la Charente*, waer van la Decate welhaest de plaats heeft moeten vervangen, behelste 177 priesters onder welke 16 Belgen en 53 wereldlyken. Zy zyn den 6 juny 1798 te Cayenne aengeland. Omtrent half augustus werden er 80 van overgebragt naer Canamama, op dertig uren afstand van Cayenne, en op het einde dier maend leefden er van die bannelingen maer veertig meer.

De tweede inscheping naer Cayenne op de Korvet *la Bayonnaise*, bevatte 49 geestelyken waeronder 16 Belgen waren. Zy zyn te Cayenne aengekomen den 6 October 1798; doch vele hunner, zonder voet aen land te zetten zyn naer Canamama vervoerd geworden, en omtrent 14 dagen daerovergebragt naer Sinamari, vier uren dichter by Cayenne gelegen. Over dezen tweeden bantogt heeft men het gewigtige

Waerom bestaet de *Vedette van Tongeren*? Is het om door hare ongerymdheden in het kavelen met confraters der drukpers, het journalismus op straat te brengen? Getuigen hiervan de woorden *Matou, Portefaix, Pitre de foire* en dergelyke, waer zy mede gaffelt. *C'est vrai*, zegt Pirlala caca, *c'est vrai*, zegt Pirlala.

Waerom bestaet de *Vedette van Tongeren*? Is het om met den froc de liters- en chopine prinsen der limburgsche herberg te doen lachen en te spotten, om de beschaving der 17<sup>e</sup> eeuw nog eens tusschen de kinders en de oude wyven terug te roepen? *Cocasse* zegt Pirlala caca, *Cocasse* zegt Pirlala.

Waerom bestaet de *Vedette van Tongeren*? Eenmaal 0 is 0, tweemaal 0 is 0, comtez, zegt Pirlala caca, comtez zegt Pirlala.

De exkeizer Soulouque heeft ons eenen brief over de *Vedette van Tongeren* onlangs geschreven; plaetsgebrek doet hem ons verschyven tot een andermaal. *C'est fort*, zegt Pirlala caca, *c'est fort*, zegt Pirlala.

Eenige schippers van Antwerpen hebben, zoo men zegt, de petitie van Tongeren of beter van de *Vedette* gevraagd, om er zeilen op hunne drymasten van te hyschen en zoo te Gheel in zee te steken naer het *Morgenland*. *Cinglez*, zegt Pirlala caca, *cinglez*, zegt Pirlala.

## SCHEIKUNDIG POLITIEK.

De scheikundige politiekschryver gaet beginnen met al de lezers van gazetten een zalig nieuwaer te wenschen, te beginnen van aen het laetste huis van Sint-Pieters buiting tot aen de laetste yshut van de landeug te van Behring, waer de wandelende jood, volgens Eugène Sue zaliger op schaetsen rydt en somtyds sterren in het ys valt. Als men de politiek van Europa goed in oogenschouw neemt, dan zou men alzo goed by de Samojeden van ginder boven traen gaen drinken, dan hier al de tegenspraak der politiek te verkroppen.

FRANKRYK. — 'T is om er iets van te krygen. Er verschynt een boekske, van hooger hand geschreven, of ingeblyzen, zoo men zegt. Dit boekske valt de pausselyke staten aen; Louis Veullot, de moedige en onvermoerbare atleet van het gezag des pauses, antwoordt op die brochure. Hy krygt eene waerschuwing. Dus mag men in Frankryk aanvallen doen, maer men mag de aengevallene personen of overheden niet verdedigen. Zoo is het toch gemaklyk iemand of eenen staet aen te vallen. Wy hebben tot hiertoe gedacht dat een beschuldigde altyd een advocaat of verdediger mozt hebben.

ENGELAND. — Heere! Het grootste volk der wereld gaet zich met de kwestie van Italië bezig houden! Weet gy waerom, lezer? — Om er de eenheid van Italië te bewerkstelligen? — Om er de vryheid van denken, van drukpers, van schryven te doen bekrachtigen? — Om er eene constitutie te vervaardigen welke alle constitutien der wereld zal te boven gaen? — *Enfin*, om er den mensch zoo vry en onafhankelyk te maken, als toen hy uit de handen des scheppers kwam? — Ja maer, wacht een weinig, om met de vuist op tafel te slaen dat de glazen zullen klinken, ten einde de vrye inkomst te erlangen voor hunne koopwaren. Wie weet zelfs of er geene met katoen gevoederde en opgevuilde stoelen zullen zyn, en of de congres-tafel met geen katoenen tapyt zal bedeked zyn. Geeft de Italianen nog wat opium te smooeren, en zeker zullen alle uwe waren dit schoone land, vry en onbelast mogen binnen komen.

De veldtogt tegen China wordt door de twee mogendheden van Europa, duchtig voortgezet. Als er in China maer weer geene eenige duizende Russen achter de gordyn zitting, die de Carabine Minié en het gegroefde kanon zoo juist weten te *pointeren* en af te branden als de Chakallen van Afrika en de gestreepte ruiters van Balaklava.

BELGIE. — Nog al de kiezingen van Leuven. Als dat spel blyft voortduren dan is haest het land om zeep. Over enigen tyd heeft mynheer Hymans in de kamer van gebraden kalfvleesch en gerukte tongen gesproken. Het water kwam in den mond van de buikliefhebers die er tegenwoordig waren, en ik kryg goesting, terwyl ik aen 't schryven ben. Hy, de jood Hymans, hy, die de konstitutie op zekere gevevene oogeblikken in de asschen wil leggen, heeft eindelyk ten slotte getrokken, dat de geestelyke magt voor de wereldlyke moet onderdoen. Het opgediend lepelnat was zoo goed, maer er ontbeerde zuerkruid in. Poor en groenten was er met hoopen in uit te visschen. Wacht nog wat, en men zal waerschyndelyk eene keuken met enige keukenmeiden beneffens de kamer der volksvertegenwoordigers oprigten.

Belgie, Belgie, houd u wys. Met al uwe *enquêtes*, met al uwe versterkingen van Antwerpen, zult gy u uit delastigetyden, welke wy gaen te doorloopen hebben, niet redden, indien gy in de dertigjarige wysheid welke gy getoond hebt, niet blyft voortstappen. Herinner u eens dat onze voorouders in het jaar dertig voor onze schoone konstitutie vochten, en dat wy toen reeds met geestdrift het vryheidslied aenhieven, toen onze armen de wapenen nog torschen konden!

SPANJE. — De Mooren en de Spanjaerds, schynt het, staen

maenden daerop, zyn de uithanningen der ongezwoorene priesters ook in de overige bisdommen van Belgie menigvuldige geworden. De eerste aenhouding in het bisdom van Luik heeft op 10 July 1798 in deze omstreek plaats gehad. Onder het getal dier gevangenen was de schryver van dit werk hetwelk wy tans met genoegen onzen geëerden lezers bekend maken. (3)

werk van de Bay van Brugge, aldaer in 1837 uitgegeven door F. de Pachtere, onder dezen tytel: *Ballingschap van den Eerw. heer Joannes Balduinus de Bay. Na dit tydstip hebben naer Cayenne geene inschepingen meer plaats gehad uit vreeze van Engeland, maer men heeft de bannelingen van alle kanten uit Frankryk, uit Zwitserland, uit Savoyen, uit Belgenland naer Rochefort overgebragt. Men heeft ze van hier, in plaats van over zee, weggevoerd naer andere banningsoorden, eerst naer het eiland Rhé en eindelyk ook naer het eiland Oléron.*

(3) Nog eene andere ingevangneming van talryke geestelyken heeft enige maanden later in het zelfde bisdom van Luik plaats gehad op het einde der maend November. Deze zyn op het eiland Rhé aengekomen, eenige den 2 September 1798, andere den 17 Januarius 1799, van deze laetste verbanning bezit men ook eene beschryving in de *Collection des précis historiques* 1836. Bl. 54 en vlgg. uitgegeven onder dit opschrift: « *Lettres écrites de la prison ou itinéraire des prêtres de Florennes, déportés à l'île de Rhé pendant la persécution française. Van dit itinerarium of van die brieven was zeer waerschyndelyk de opsteller de eerw. Jacobus Le Cocq priester van het Oratorium en pastoor van Florennes, in het toenmalig bisdom van Luik gelegen.* »

(Wordt vervolgd.)



elkander, het wapen geschouderd, te bekyken, zonder iets te verrigten. Als de natuur lang stil en plegtig geweest is, barst het onweder uit, en zoo ook zom het in Afrika wezen kunnen. Ondertusschen (wat steekt er toch vaderlandsliefde in de mannen die, geerne in bezit van een portefolium zyn,) gebruikt men den tyd dat Odonel, minister van oorlog, zich aen het hoofd des Spaenschen legers bevindt, om hem te ondermynen. Terwyl een moedige veldheer, van wat kleur, en opinie hy ook is, den vyand op het oorlogsveld, voor de eer van 't vaderland, tart, moet zyn persoon en gezag als onschendbaar aenzien worden, zoo hy de vereischte bekwaamheid aen den dag legt, en aen de verwachting van 't vaderland beantwoordt. Terwyl dus Odonel misschien bezig zal zyn met het verslaggeven van eene schitterende overwinning door katholyke wapenen op heidenen en Mahometanen behaald, zal de koningin van Spanje, omringd en de hand gebonden door eenige vuige kazakschieten, de demissie van Odonel teekenen. En dat is vaderlandsliefde!

Volgens laetste ontvangene tydingen, zouden er weder hinderpalen aen de vereeniging van het kongres gesteld worden zyn. Zal het oud liedje weder niet op nieuw beginnen, en zal men zich van geene kanonsballen en geweren, in plaets van inktkokers en pennen bedienen? — Die leeft zal zien. Valle men weder aen het kyven en aen het vechten, dan zullen de volkeren weder op de koord dansen zoo schoon, zoo grootsch, zoo gevaerlyk, als Blondin in Amerika, die nieuwjaars-koeken over de peillooze afgronden van den Niagara bakt.

## DE SENAET.

De Senaet heeft, in zitting van 23 dezer, byna zonder beaerdsinging een groot getal wetsontwerpen aengenomen, be dragende:

- 1°. Het budjet der openbare schuld voor 1860.
- 2°. Het budjet van Justitie.
- 3°. Eene nieuwe herziening der schattingen van den kadaster.
- 4°. Eenige voorafgaende kredieten aen de departementen van buitenlandsche zaken, van inwendige en openbare werken.
- 5°. Verlenging der wet van 19 Julius 1852 betrekkelijk de uitgevingen van betaalregten.

Alsdan heeft de Senaet zich tot nieuwe byeenroeping verdaegd, na de bezending genoemd te hebben die belast is den Koning, ter gelegenheid van het Nieuwjaar, de gelukwenschingen der vergadering aen te bieden.

## KAMER DER VOLKSVERTEGENWOORDIGERS.

Men weet dat de Kamer de besluiten der commissie van onderzoek in de Kiezingen van Leuven heeft aengenomen en de uitsluiting der gekozene representanten van dit arrondissement heeft uitgesproken. Deze onregtvaardige en allerpartijdigste maatregel is door de groote meerderheid der liberalen gestemd geworden. Twee leden slechts der linke zyde, namentlyk MM. De Chentines en Pirmez hebben zich in deze omstandigheid van hunne vrienden gescheiden en met de bewaerende gezindheid gestemd. Drie andere hebben zich onthouden; en de rede hunner onthouding bewyst dat zy ten volle overtuigd zyn dat de kiezingen van Leuven niet meer verdienden verbroken te worden dan vele andere door de liberalen gedaen en door deze goedgekeurd. Ziet hier de namen der leden die voor en tegen de besluiten der Commissie gestemd hebben:

38 hebben Ja geantwoord, te weten:  
MM. d'Hoffsmidt, Dolez, Frère-Orban, Frison, Goblet, Grosfils, Guillery, Hymans, Jacquemyns, Jamar, J. Jouret, M. Jouret, Kœler, Laubry, C. Lebeau, J. Lebeau, Manalius, Moreau, Muller, Neyt, Orban, Orts, Pierre, V. Pirson, Rogier, Sabatier, Saeyman, Savart, Tesch, A. Vandenpeereboom, E. Vandenpeereboom, Vanderstichelen, Van Iseghem, Van Leempoel, Van Volxem, Allard, Ansiat, Carlier, Coppieters 't Wallant, Crombez, Dautrebande, David, de Baillet-Latour, de Bast, de Boe, de Breyne, de Bronckart, K. de Bronckere, de Florisone, de Fré, de Gottal, Deliège, de Moor, de Paul, de Rongé, de Vrière en Vervoort.

42 hebben Neen geantwoord, te weten:  
MM. B. Dumortier, H. Dumortier, d'Ursel, Faignart, Janssens, Julliot, Le Bailly de Tillegem, Magherman, Mercier, Moncheur, Noteltes, Nothomb, Pirmez, Rodenbach, Royer de Behr, Snoy, Tack, Thibaut, Thienpont, Van den Branden de Reeth, Van der Donck, Van Overloop, Van Remynghe, Vermeire, Verwilghen, Vilain XIII, Wasseige, Dechamps, Dechentines, de Decker, de Haerne, de Liedekerke, de Mérode Wèsterloo, de Montpellier, de Muelenaere, de Naeyer, de Pitteurs-Hiegaerts, de Ruddere de te Lokeren, Desmazière, Desmedt, de Terbeck en de Theux.

Hebben zich onthouden:  
MM. Grandgagnage, de Renesse en H. de Brouckere.

— Door koninklyk besluit van 26 December, is het kieskollegie van het arrondissement Brabant, voor 19 januari 1860, ten 10 smorgens byeengeroepen, ten einde tot het kiezen over te gaen van twee Senateurs en vier volksvertegenwoordigers.

Hasselt, den 10 December 1859.

## DE GOUVERNEUR,

Aen de HH. Arrondissements Kommissarissen en aen de gemeente besturen.

Mynheeren,  
Ik heb de eer UED. hierna mede te deelen den program der stoffen waerover het onderzoek zal plaets grypen voor de tot dien einde aengestelde commissie te ondergaen door de aennemelingen, die de weldra openstaende plaets van Kommissaris der buertwegen voor het arrondissement Tongeren zullen aenzochten.

De commissie van onderzoek zal zich den 1<sup>sten</sup> Maert aenstaende, ten tien uren 's morgens, in het hof van het gewestelyk bestuur vergaderen.

Deze tegenwoordige circulaire dient om de grootste ruchtbaarheid te geven en den program ter beschikking te stellen van de personen die er de aanvraag van doen.

De Gouverneur,  
Graf de T'SERCLAES.

Program der kennisen vereischt om mede te dingen voor de plaetsen van Arrondissements-Kommissarissen der beurtwegen in de provincie Limburg:

- 1° Nauwkeuriglyk de fransche en vlaemsche taal schryven;
- 2° De vier regels der rekenkunde, de tiendeelige en gewoone breuken;
- 3° De meetkunst met betrek tot de maat der hoeken, der vlakken en der vaste lichamen;

- 4° Opnemen van plannen;
- 5° Eene helling regelen door middel van zieners. — Kromme lynen op den grond trekken;
- 6° Waterpasmakingen;
- 7° Gebruik van den hoekmeter, van den winkelhaek van de waterpas;
- 8° Berekning der wegruimingen en der aanvullingen van grond; grondregels van afschetsingen en afteekeningen van gewoone wegen der plau en grond; verschillende vormen van schuinsche zybedden of omtrekken van landen en wegen; kennissen over het aenleggen van steek-kassei-en kiezelwegen;
- 9° Hoedanigheden en gebreken der voornaemste bouwstoffen;
- 10° Vervaerdigen van den mortel; bewerking enz.;
- 11° En kennissen van grond- metsel- en timmerwerken.

## STERFGEVALLEN.

— De onverbiddelyke dood komt aen onze stad te ontnemen eenen man, welkdanigen de godsdienst alleen er kan voortbrengen. De heer Mellaerts, apotheker, wiens vroegtydig overlyden wy betreuen, had in zich iever voor alle goed, verstandige zorg voor zyne zaken, voor zyne familie en vrienden en vele andere niet gemeene burgerlyke hoedanigheden gepaerd met een heldhaftige en tevens ootmoedige godsvrucht. Edoch de Heer heeft hem vrydag 30 December, naer het eeuwige leven geroepen; de armen, de kloosters, de broederschappen, en namentlyk dat der stervenden, en zyne ontelbare vrienden zullen zyn verlies gevoelen. Ook, terwyl onze vriend in het ander leven den loon van zyne allerkrystelyke levensbaen en derzelve schoon einde geniet, zullen zyne vrienden, hem indachtig zyn, gelyk hy zynen vriend, den heer Steynen, nooit vergeten had.

— M. Henri de Pitteurs, oud Volksvertegenwoordiger en Distrikt-Kommissaris, is donderdag overleden in den ouderdom van 54 jaren.

Over eenigen tyd wandelde een pater der abdy La Trappe, met den roozenkrans in de hand, in eene dreeft die tot aen de grachten van het klooster geleide, op en af. Een officier komt op hem toegereiden en vraegt langs waer de weg naer Rennes is? De trappist wyst met de hand naer de rigting.

Is dan een officier van den keizer niet weerd dat men hem antwoord geve? — roept hem de reiziger gansch toornig.

De monik legt den vinger op den mond om te beduiden dat hy niet mag spreken.

Dit teeken wil de officier niet verstaan; hy stygt van 't peerd af, wat zyne zweep en slaegt ze snydend door het gezicht van den pater tot dat zy in stukken vliegt.

Naer deze heldendaed, springt de laffaerd weder op zyn ros; maer nauwelyks is hy er op gezeten, of het begint te steigeren en te springen op de vervaerlykste wyze. De zoo even gezwepte geestelyke staet aenstonds bebloed van den bodem regt, grypt den hengst met den toom, en bevrydt den officier, zonder een woord te spreken, zelfs zonder te zuchten, van het gevaer zich den nek te breken.

Zulke laffaerds gelyk de officier treft men ook in ons landje. Heeft men over eenige dagen niet gehoord hoe zekere volksvertegenwoordiger geestelyken die uit de becht niet mogen spreken, op de lafste wyze door het gezicht zweept en in den modder trok, met de getuigenis by te halen van eenige zatlappen. Wanneer de groote verdediger van Mazzini en Garibaldi eens zal door het bleeke ros der dood weggesleept worden, zal hy misschien wel blyde zyn om eenen dier gezweepten by zich te hebben en hem te beletten om zich voor eeuwig den nek te breken.

Men vindt hedendaegs op de yzerwegen en in de herbergen nog al menige jonge windmakers die altyd het woord voeren, over alles willen spreken en oordeelen, en nogthans geene tien lynen in 't vlaemsch of in 't fransch kunnen neerschryven, zonder ze met een twintigtal fouten te versieren. Over eenige dagen was een jonge priester eenen *char-à-bancs* ingetreden, waer hy zachtjes zynen briefje begon te lezen. Just over hem zat een blonde bokkebaerd, die terwyl de geestelyke bad, over hem allerlei spotgezichten trok. Deze deed als of hy niets zag en daerdoor werd de jonge lafhek nog stouter; hy dacht eenen snul voor zich te hebben!

De priester had geëindigd met zyn officie, toen zyn tegenoverzitter hem luid op vroeg: « Mynheer pastoor, gy die alle dagen uwen briefje leest, gy moet toch den ganschen bybel in den kop hebben. — Zoudt gy my dan wel willen zeggen welk het grootste mirakel is waervan in den bybel gesproken wordt? »

— « Mynheer, antwoordde de priester, wees zoo goed, en laet ons van iets anders spreken. Dit is hier de plaets niet om daerover te redeneren. »

De jonge gast liet niet af of hy moest hierover zyn gedacht zeggen. Eindelyk, daer de geestelyke zweeg, scherste hy met fluitende stem:

« Wel, mynheer pastoor, ik zal u gaen zeggen welk het grootste mirakel van den ganschen bybel is: dat de profet Elias in eenen vurigen wagen ten hemel is opgevaren en er toch niet in verbrand is geweest. — Dit mirakel, ging hy zegerierend voort, is het grootste van allen. Onthoud dit van eenen jongen commis-voyageur, die den bybel beter kent dan gy! »

— « 'T is mogelyk, mynheer, en ik wil geerne geleerd worden. Nogthans in dit oogenblik valt er my een nog groeter mirakel in het gedacht, by hetwelk hetgeen gy aengehaeld hebt, maer eene kleinigheid is. »

— « En welk zou dat wel zyn? » vroeg nieuwsgierig de jonker.

— « Dat neffens Balaam een ezels gesproken heeft zonder dat hem iemand een woord gevraagd had. »

Het gansche gezelschap lachte luid op. Het heerke dat zoo veel gebabbeld had, scheen zyne tong verloren te hebben by het snuijfe dat hy gekregen had. Aen de eerste halte des treins nam hy pak en zak en sprong hy baloorig af, alhoewel hy zyn kaartje tot Leuven toe betaeld was. (Een gebooneerde.)

## STADSNIEUWS

De heer H. Lampert, fabricant van Borstels, is door Zyne Majesteit, den Koning der Belgen gebreveteerd geworden, voor de uitvinding van een Bomborstel, welke men langs acht kanten gebruiken kan.

— Dynsdag laetstleden is er nog al eene aerdige grap voorgevallen. Twee vossen kennen malkanders poetsen, zegt het spreekwoord; nogthans heeft den oudsten den jongsten hier eene fraeije les gegeven.

Zekere N. koopman, vroeg aen zynen vriend B. of hy niet zou millen meegaen om hem te willen helpen in het aenkoop van fruitweiden, omdat hy ouder en in dien handel zoo

al opgetrokken was. Onze oude vriend voyageert twee dagen mede; van betaling wordt er niet gesproken, maer N. zal zyn graen in de schuur van B. mogen steken. Geene bestendige vriendschap onder de zon! Onze zoo teerminnende vrienden krygen dezen zomer geschil, en schryven malkander in hun zwart boekje aen. De zoon van B. gaet, dus, dynsdag, om het laetste strooi uit de schuur te halen, en vraegt hoeveel huergeld zyn vader moest betalen!

« Zes franken antwoordt M. »

« Goed, zei de zoon van B. en myn vader voor zyne twee dagen meevoyagering vraegt er tien, dus geeft gy er my nog vier by. »

— In hare zitting van 27 dezer maend, heeft de gemeenteraad van St.-Truiden, met eenparigheid van stemmen, den ridder de Creest-Boux, tot lid van het bureel van weldadigheid herkozen, en hem tot voorzitter van het zelfde liefdadigheids gesticht hernoemt.

## Verschillende Tydingen.

— M. Raemakers, voorzitter van den tribunaal te Tongeren, is tot den graed van officier van het Leopolds-orde, verheven geworden.

— Men weet dat de stedelyke raad van Leuven M. Fr. D'ony als lid der commissie van de hospiciens heeft verwyderd. Maendag laetstleden, moest er nogmaels tot zyne vervanging overgegaen worden, en niemand heeft het willen aanveerden. M. Vandertaalen, moede van de onophoudelyke kwellingen onzer stadhuismanen, heeft ook zyn ontslag gegeven, en is nog niet vervangen. De gematigde liberalen scheiden zich meer en meer van de heeren onzes raedhuizes af, en weldra zal het er mee gedaen zyn.

— In de zitting der kamer van vrydag heeft M. Rogier ernstig afgekeurd de handelwyze van MM. Leusemans en Goupy, die gepoogd hebben voordeel te trekken voor hun eigen, uit de subsidien door den staet verleend aen de gemeente van Betecom en aen de maetschappy *Nut en Onderwys*. Arme M. Luesemans! Ziet hem daer afgewezen door M. Rogier!

— Den 5 november 1859 zonden Mgrs de bisschoppen van Belgie, aen wier hoofd Mgr Sterkx, een adres aen den H. Vader, om hem te troosten in het midden der smerten welke hy moest ondervinden, ten gevolge der politieke gebeurtenissen in zyne Staten. Onder datteekening van 17 november dezes jaers heeft de Paus een antwoord aen de bisschoppen gezonden, waerin hy onze prelaten, in de hertelykste woorden dankbaar is voor de godsdienstige en hem toegeegen gevoelens, hun betuigende dat Z. H. voor onze bisschoppen eene gansch byzondere welwillenheid koesterde.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft aen de provincie-gouverneurs eene circulaire gezonden, waerin hy eenige ophelderingen geeft nopens de uitvoering der wetsbepalingen op de ongezone wyken en wooningen. De minister verklaert dat het gouvernement streng aen de uitvoering der wet houdt, dewyl volgens de meening van de geneeskundigen, de ongezone wooningen voor een groot deel de oorzaak zyn geweest van de verwoestingen nog dit jaer door de cholera aengerigt.

— Men leest in den *Courrier de la Dyle*:

Dezer dagen kwam er eene jonge vrouw op het stadhuis te Nyvel haer onwettig kind laten afschryven, dat zy zegde twee maanden te hebben geleefd en nu overleden was; deze verklaring wekte kwaed vermoeden. Eene lykschouwing werd bevolen en nu bleek het dat het kind geenen natuurlyken dood gestorven was. De moeder werd gevolgelyk aengehouden. Deze betigte is dezelfde vrouw die, over eenige jaren, op 16 jarigen ouderdom, voor het brabantsschen assisenhof verscheen wegens kindermoord. Door den jury vrygesproken werd zy verzonden naer de korrectionele regtbank, die haer tot 18 maanden veroordeelde, als overtuigd van vrywilligen moord.

— Men schryft uit Parys van den 23 dezer:

« Een verschrikkelyke gebeurtenis heeft een belgisch huisgezin getroffen, dat de La Villette aengekomen was met een koolschip van Charleroi. Ziet hier byzonderheden over deze ramp. Vrouw Aelbrecht, die aen boord was met haren man, patroon des vaertuigs, en twee kinderen, vernam gisteren dat een harer bloedverwanten met een vaertuig aengekomen was in de Seine, vóór de Sint-Paulus Kaai. Om acht ure 's avonds ging zy hem bezoeken en nam hare jonge familie met zich mede.

« Na gedurende eenen tamelyk langen tyd by haren bloedverwant te zyn gebleven, nam vrouw Aelbrecht afscheid van hem en verliet de schuit. Op de plank, die tot brug diende en slecht vastgelegd was, gekomen zynde, gleed haer voet uit; zy viel met hare kinderen in het water.

« Aenstonds snelde men ter harer hulp, en een schipper, die in het water gesprongen was, gelukte er in, niet zonder moeite, haer levend op te halen. Wat de twee kinderen betreft, de hevigheid der ty, die gezwellen was door den sneeuw en het ys, heeft hen verre medegesleept en niet toegelaten hen te redden. »

— M. Mestriau, gewezen greffier van het vredegeret te Brussel, die door M. Tesch is afgezet en sedert dien den minister van justicie een onbarmhartigen oorlog aendoet, heeft op nieuw eenen brief aen dien minister in het licht gegeven. Ten gevolge eeniger woorden in de Kamer uitgesproken, dringt de afgezette ambtenaar op nieuw aen, dat M. Tesch het dossier zyners afstelling publiek zou maken. Ter zelve tyd verwyrt de schryver den minister zyn republikenisme in 1848: het uytvryden der bannelingen vandag; zyn directeurschap van den Luxemburgschen yzeren weg en zyne hoedanigheid van minister, enz., enz.

— Ten gevolge van den dooi en der sterkte regens staen er in de omstreken van Veurne, onder andere te Moere, Houthem en Bulscamp, 800 à 600 hectaren land onder water. Te Ronsbrugge zyn een 40tal huizen onder water geloopen. De schade is onberekenbaar.

## FRANKRYK.

Men leest in een korrespondentie uit Parys, dat de vervolgting tegen M. den graef de Montalembert ingesteld wegens het artikel *Pie IX et la France* in 1849 et en 1859, hetwelk in den *Correspondent* was opgenomen en in beslagneming van dit maendschrift had te weeg gebragt, thans is geëindigd met eene uitspraak der raedkamer volgens welke er geene reden bestond tot die inbeslagneming. By gevolg zyn de exemplaren teruggegeven, en men verzekert dat M. de Montalembert voornemens is om zyn artikel ook in den vorm eener brochuer te doen verschynen.

In den tyd van 24 uren zyn van de brochure *de Paus en het Congres* reeds door den uitgever 43,000 exemplaren afgeleverd; op den dag der uitgaef ware 8000 exemplaren naer de provinciën gezonden. Deze cyfers toonen aen met hoe veel gretigheid dit vlugschrift gelezen wordt.



BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN.

Aengiften van den 28 tot den 30 December 1859.

GEBORTENS.

Mannelyk O. — Vrouwelyk O.

HUWELYKEN.

Geene.

OVERLYDENS.

Cuypers, Michaël, daglooner, oud 67 jaren, jongman.  
Derwa, Dominicus, bliklager, oud 58 jaren, jongman.  
Een kind van 2 maanden.

HASSELT.

Geboortens. — Mannelyk 5. — Vrouwelyk 4.

Huwelyken. — G.-J.-H. Gotthold, boekbinder, et E.-A.-V. Vandereycken.

Overlydens L. Vanstraelen, oud 24 jaren, gepensioneerde soldaat, jongman. — C. Sereurs, oud 87 jaren, gepensioneerde soldaat, weduenaer van Bingers. — J. T. Brauns, oud 17 jaren, zonder beroep.  
2 kinderen onder de 7 jaren.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

ST.-TRUIDEN, 28 Dec.		ST.-TRUIDEN, 24 Dec.	
Tarwe	100 kil. 26-70	Tarwe	100 kil. 27-18
Koren	" " 22-87	Koren	" " 22-87
Haver	" " 17-00	Haver	" " 17-00
Garst	" " 25-80	Garst	" " 25-80
THIENEN, 27 Dec.		BRUSSEL, 28 Dec.	
Tarwe	100 kil. 27-82	Tarwe	den hect. 22-52
Koren	" " 22-80	Koren	" " 16-04
Haver	" " 17-32	Haver	100 kil. 19-20
Garst	" " 25-30	Garst	den hect. 00-00
LEUVEN, 26 Dec.		NAMEN, 24 Dec.	
Tarwe	100 kil. 28-50	Tarwe	100 kil. 28-00
Koren	" " 22-66	Koren	95 " 18-30
Haver	" " 18-58	Haver	" " 00-00
Garst	" " 25-58	Garst	" " 15-15
HASSELT, 27 Dec.		LUIK, 26 Dec.	
Tarwe	100 kil. 27-00	Tarwe	105 kil. 28-30
Koren	" " 23-70	Koren	94 " 21-00
Haver	" " 18-00	Haver	150 " 26-50
Garst	" " 25-60	Garst	94 " 21-30
DIEST, 28 Dec.		MECHELEN, 24 Dec.	
Tarwe	hect. 22-03	Tarwe	100 kil. 28-96
Koren	" 17-15	Koren	" " 25-37
Haver	" 08-70	Haver	" " 20-57
Garst	" 17-40	Garst	den hec. 15-10
Aerdappelen den zak	5-50	Aerdappelen den zak	6-00

**VERKOOP**

van een

**HUIS,**

MET STALLEN, HOF, WEIDE EN BLOK  
en een perceel Akkerland, te Bevingen onder Sint-Truiden.

Op Donderdag den 12 Januarij 1860, om 2 uren namiddag, ten herberge van Lambert Degreef, te Sint-Truiden buiten Kloppenpoort aen St-Peters Kerk, zal Oda Vandeveld van St-Truiden, beneffens de erfgenamen van wylen Guilhelmus Vandeveld en Gertrudis Vandeveld, getrouwt geweest zynde met Gilis Quets, alle in leven woonende te Bevingen, publiek en ten meestbiedende door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

1<sup>o</sup> Een Huis met stallen, hof, weide en Blok, groot samen 78 aren 46 centiare, gelegen te gezegd Bevingen, onder Sint-Truiden, reengenoten den weg van Bevingen naer Gingelom, den heer Charles G. Stas, den heer Roberti en de erfgenamen van den heer Becaers.

In Huer tot half-Meert, by Gerardus Beerts, van Bevingen.

2<sup>o</sup> 11 Aren 98 centiare en half Akkerland, gelegen onder Sint-Truiden boven Bevingen op de oude Catzy, palende dezelve van voor, van eene zyde de Godshuizen van St-Truiden, op het hoofd het Kerkfabryk van Bevingen met het wedergedeelte, en Joseph Ulens van de andere zyde.

In huer geweest by Joseph Ulens van Bevingen, tot naer den oogst van het jaer 1859.

**H. LAMPERT,**  
FABRICANT DE BROSSES,

(brevet de Sa Majesté le Roi des Belges,) a l'honneur d'informer sa clientèle, qu'on trouve chez lui, RUE de SEL, N<sup>o</sup> 529 à ST.-TROND, un grand assortiment de Brosses en tout genre à un prix très-moderé, ainsi que le nouveau système de Brosses à cirer les appartements.

Ce nouveau système, surpassant tous les autres de son genre en beauté, possède le plus grand avantage d'être plus léger, plus facile à employer, et d'une plus grande durée, parce qu'on peut s'en servir de 8 côtés.

L'ancien système se vend chez lui à 20% au-dessous du prix de facture.

*Une honorable famille,*

de Tongres désirerait s'aboucher avec une respectable maison de Gheel (*une famille qui s'abouche avec une maison!!!* Ha! Ha! Ha! *Style de la Vedette (sic)*) qui voudrait bien se charger d'une pauvre vieille idiote, stupéfiant le public par le scandale de sa conduite.....

On craint qu'elle ne devienne folle furieuse et qu'elle n'étouffe un jour dans les ordures qu'elle débite.

Qu'on veuille bien se hâter de s'aboucher avec la maison.

S'adresser par lettre affranchie au bureau van den Hoop ontleenders, maer niet op het bureel van den Hoop van ontleenders.

**DE POSTWAGEN-DIENST,**

tusschen Sint-Truiden en Luik, zal eerstdaegs afgeschafte zyn.

**BEKENDMAKING**

Een HUIS, dienstig voor eenen Rentenier of Negociant in wynen, staende te Zout-Leeuw op de groote Markt N<sup>o</sup> 2, voorzien van allerschoonste kelders, eenen paerdenstal en remise; allen aeneen, met eenen schoonen hof, beplant met allerschoonste fruit-boomen; en eene pelous, dienende tot blykery; en een washuis. Allen by elkanderen te hueren voor den eersten Mei 1860. of te verkoopen uit ter hand met gemak van betaling.

**A Louer pour la Mi-Mars 1860.**

Une belle MAISON sise à Saint-Trond, rue Chaussée Neuve, près l'église de St.-Martin. Cette Maison à quatre places, au rez-de-chaussée et une grande cuisine, quatre chambres au 1<sup>er</sup> étage et quatre chambres au second; grand grenier au dessus de toute la maison; cour, jardin, écurie, pompes à eau de puits et à eau de pluie.

S'adresser chez monsieur le Notaire Coemans à Saint-Trond.

**TE KOOP**

eene extra goede

**MEELBUIJL.**

Zich te bevragen op het Bureel van dit blad.

**BEKENDMAKING.**

Men vraegt eenen DIENSTKNECHT, bekwaem om twee peerden op te passen en voor het huiswerk.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

**à l'occasion du nouvel an**

Assortiment complet de LIQUEURS FINES, tel que: Anisettes de Bordeaux et de Hollande, Eau d'or de Turin, Eau d'argent, Crème de Noyaux, Marasquin de Zara, Punch au Rhum, Kirschwasser, Cognac fine Champagne, Curaçao de Hollande, etc., etc.

Chez C.-F. STAS et F. LEDENT, rue du Ruisseau.

**BERIGT.**

**H. G. MESSENS,**

Koopman in Fruit en Visch, op den hoek der Hoogbrug en der Beekstraet te St.-Truiden,

Heeft de eer het publiek kenbaer te maken, dat er by hem te bekomen zyn alle soorten van Zeevisch, als: Rog, Vloot, Tongen, Kabiljauw, Helebot, Schilvisch, Torbot, Zalm, Kreften, Oosters, Kreukels en Karkollen; alsook, zoete en gezoute Bukhing, Hollandsche Haring, Anchovisch; alles eerste kwaliteit en aen eenen civielen prys.

Hy beveelt zich aen de gunst van eenieder.

**TE BEKOMEN BY:**

**DE GEBROEDERS DUTOIS,**

IN HET STAUTENBURGT,

Thiensche-poort, N<sup>o</sup> 51, te Sint-Truiden,

Extra schoone Plant-Boomen, als appel, peeren, gegreffelde kersen, bak-pruimen, ringelode perzen, Briollen, abrikosen (hooge en lage stammen,) linden, kastanje, frènes-pleureurs, spaensch-groenplanten, piramide-palmen van 1 meter, dorne- en kornoelie-planten, aspergiën van 2 jaer, bloemkoolen, roode en witte cabuis-koolen, pain-suc- en savoei-koolen; alle goede soorten van hof-zaeden, alsmede zaeden van betteraves-rouges champêtres et betteraves blanches à sucre. — *Alles aen den minsten prys.*

Te bekomen by

**de Uitgevers van dit Blad:**

SINT-TRUIDENSCH E ALMANACH

voor het schrikkeljaer O.-H. Jesus-Christus 1860.

Met Dagklapper, Kluchten, Reductie en Jaermerkten.

alsook alle soorten van

VISIET- EN NIEUWJAERS-KAERTEN.

**TE BEKOMEN**

BY DE

**WED. OUBI SOAS**

op den Graenmerkt te Sint-Truiden,

Allerbeste Verkens-Zout.

**uit ter hand te koop.**

Een goed HUIS met Stallen, Bakhuis en Moeshof, groot samen omtrent 25 aren; de gebouwen getimmerd van eiken hout, gedekt met pannen, te Anroye onder Zeperen; het Huis lang 17 meters 10 centimeters en breed 7 meters 10 centimeters; de stallen lang 10 meters en half en breed 5 meters en half.

Den timmer en de andere bouwstoffen van gemelde gebouwen, zullen ook, na keus der liefhebbers, alleen verkocht worden, om af te breken.

Zich te bevragen by F. M. Germeys-Renard, Negt te Sint-Truiden, groote markt N<sup>o</sup> 26.

**VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.**

**8 uren 6 min. s'morg. -- van Sint-Truiden naer**

Velm. — Landen. — Esmael. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Wespelaer. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Contich. — Antwerpen. — Lier. — Herenthals. — Turnhout. — Vilvorde. — Brussel. — Bergen. — Quiévrain. — Termonde. — Aelst. — Lokeren. — Gend. — Bruggen. — Ostende. — Kortryk. — Mouscron. — Doornik. — Gingelom. — Waremmen. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Chaudfontaine. — Le Trooz. — Pepinster. — Spa. — Ensival. — Verviers. — Dolhain. — Herbetal. —

**12 uren 30 minuten naer middag.**

St Truiden. — Velm. — Landen. — Thienen. — Leuven. — Mechelen. — Brussel. — Termonde. — Gend. — Bruggen. — Ostende. — Waremmen. — Luik. — Verviers.

**6 uren s' avonds. -- van Sint-Truiden naer**

Velm. — Landen. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Antwerpen. — Vilvorde. — Brussel. — Gingelom. — Roost. — Waremmen. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Verviers. —

**9 uren 19 min. s'morg. -- van Sint-Truiden naer**

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. —

**10 uren 58 min. s'morg. -- van Sint-Truiden naer**

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. — Meerssen. — Valkenburg. — Wylré. — Simpelveld. — Aken. —

**7 uren 32 min. s'av. van Sint-Truiden naer**

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaken. — Maestricht. —

**POSTWAGEN-DIENST**

van Sint-Truiden naer Tongeren.

9 uren 45 min. s'morgens. — 7 uren 30 min. s'avonds.

Sint-Truiden. Boekdrukkery van de kinderen Milis.